

## Baza eponimów medycznych – serwis Whonamedit.com

Wojciech Wysocki

## Medical eponyms – Whonamedit.com

Jedną z fundamentalnych zalet Internetu jest łatwość dostępu do rozległych baz danych, a także szybkość filtrowania ich zawartości pod kątem określonych przez użytkownika haseł. Przykłady takich baz danych, przydatnych w zastosowaniach medycznych, przedstawiano już wcześniej w niniejszym cyklu (m.in. bazy Scopus lub AcronymFinder). W bieżącym zeszycie *Nowotworów* pragnę jednak zaprezentować Czytelnikom serwis internetowy, który nie odnosi się bezpośrednio do codziennej praktyki medycznej. Mimo to jego zawartość powinna być intere-

sująca dla każdego lekarza, bowiem zgromadzono w nim wiadomości na temat wielu wybitnych uczonych, których nazwiska stały się używanymi codziennie eponimami medycznymi. Słownik języka polskiego (www.sjp.pwn.pl; prezentowany w niniejszym cyklu w zeszycie 6. w 2007 r.) podaje dwa znaczenia słowa „eponim”: 1. wyraz lub wyrażenie utworzone od nazwy własnej; też: nazwa własna, od której je utworzono; 2. w starożytności: urzędnik, którego imieniem oznaczono okres jego kadencji.

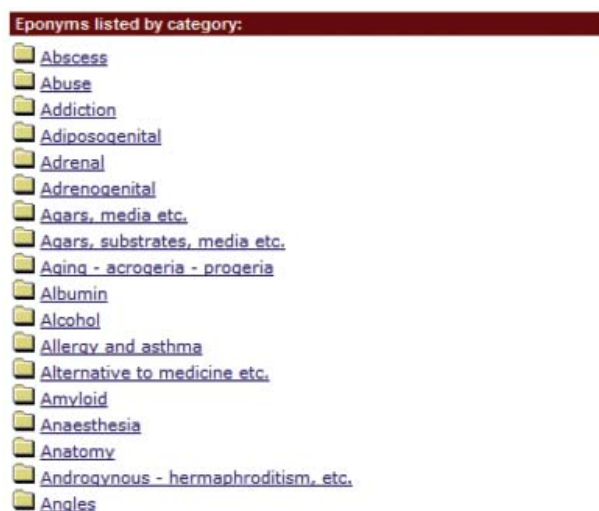
The screenshot shows the homepage of Whonamedit.com. At the top, there is a search bar labeled 'SEARCH FOR NAMES AND EPONIMS' and a 'GO' button. To the right, there is a 'LIST PERSONS BY LAST NAME' section with a grid of letters from A to Z. Below the search bar, there is a navigation menu with links: Home, List categories, Eponyms A-Z, Biographies by country, Female entries, Contact, and Bookstore. The main content area starts with a 'Welcome to whonamedit.com' message, followed by a description of the site as 'THE WORLD'S MOST COMPREHENSIVE DICTIONARY OF MEDICAL EPONIMS!'. Below this, there are several sections: 'Whonamedit.com is a biographical dictionary of medical eponyms...', 'Finding your way' (explaining how to use the search function), 'Main and alternative entries' (explaining how to list main and alternative eponyms), 'We need your help' (requesting more biographical information), and 'Disclaimer' (stating that the site does not give medical advice). On the right side, there are two boxes: '5 latest entries' listing 'Wunderlich's law', 'Wunderlich's syndrome', 'Köbner's syndrome', 'Köbner's phenomenon', and 'Schöber's sign'; and 'Hard numbers' showing '8016 eponyms described in 3954 main entries', '3166 persons', and '110 female and 3056 male'. At the bottom, there is a copyright notice: '© 1994-2008 Ole Daniel Enarson. All rights reserved.'

Ryc. 1. Strona główna serwisu Whonamedit.com

Norweski dziennikarz, Ole Daniel Enersen, przez wiele lat gromadził eponimy medyczne, planując wydanie książki na ten temat. Po pewnym czasie – we współpracy ze swoim synem – zdecydował się jednak opublikować zgromadzone zbiory w Internecie. Właśnie wtedy, w 1994 roku, rozpoczęła się historia serwisu [www.whonamedit.com](http://www.whonamedit.com). Jak pisze Enersen, publikacja w Internecie umożliwia dotarcie do większej liczby odbiorców, a także szybkie i proste poprawianie błędów, których z pewnością w tak dużym przedsięwzięciu nie da się uniknąć. Projekt Norwega nie jest jeszcze ukończony – baza danych obejmuje obecnie ponad 8000 eponimów odnoszących się do ponad 3000 osób. Zamiarem autora jest umieszczenie w Internecie przeszło 15000 eponimów, dotyczących około 8000 osób. W ten sposób autor zamierza uwzględnić niemal wszystkich uczonych, którzy, za pośrednictwem eponimów utworzonych od swoich nazwisk, odcisnęli piętno na historii medycyny. Enersen podkreśla ogrom pracy, jakiego wymaga utrzymanie i rozbudowa serwisu. Dlatego zachęca wszystkich zainteresowanych do uzupełniania informacji zgromadzonych w bazie (odsyłacz „Contact”).

Główną stroną serwisu przedstawiono na Rycinie 1. Przeszukiwanie zawartości bazy danych jest możliwe z wykorzystaniem słów kluczowych (mogą to być zarówno nazwiska sławnych lekarzy lub poszukiwane hasła medyczne albo nazwy chorób). Słowa kluczowe należy wpisać w polu wyszukiwania znajdującym się centralnie w górnej części ekranu, naciskając następnie Enter lub klikając przycisk „Go”. Bazę danych można również przeglądać w porządku alfabetycznym, wskazując myszą wybraną literę alfabetu (prawy górny róg strony głównej).

Główne menu serwisu znajduje się po lewej stronie ekranu (Ryc. 1). Drugi w kolejności odsyłacz w menu (od góry) to „List categories” – kliknięcie na niego umożliwi zapoznanie się z listą kategorii, do których przyporządkowane są wszystkie hasła bazy danych. Fragment listy kategorii eponimów, uporządkowanych alfabetycznie, przedstawiono na Rycinie 2.



Ryc. 2. Fragment listy kategorii, do których należą hasła zgromadzone w bazie serwisu Whonamedit.com

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

#### Eponyms beginning with B:

Baader's dermatostomatitis  
 Baader's syndrome  
 Baader-Fiessinger-Stevens-Johnson syndrome  
 Baastrup's disease (misnomer)  
 Baastrup's sign  
 Baastrup's syndrome  
 Baastrup-Johnsen intensi/docimeter  
 Babbitt's metal  
 Babcock's operation  
 Babcock's test  
 Babcock's test for milk  
 Baber's syndrome  
 Babès Knötchen (German)  
 Babès-Ernst granules  
 Babesia  
 Babesiosis  
 Babington's disease  
 Babinski's method  
 Babinski's reflex

Ryc. 3. Fragment alfabetycznej listy eponimów

Kolejny odsyłacz w menu umieszczonym po lewej stronie ekranu prowadzi do listy poszczególnych eponimów, również uporządkowanych alfabetycznie (Ryc. 3). W górnej części ekranu, ponad eponimami rozpoczynającymi się na wskazaną literę, znajdują się pozostałe litery alfabetu, które są zarazem odsyłaczami umożliwiającymi przeniesienie użytkownika do listy eponimów rozpoczynających się na wybraną literę (Ryc. 3). Kliknięcie wybranego eponimu przenosi internautę do strony zawierającej opis zjawiska medycznego, którego dotyczy wskazany eponim, a także informacje biograficzne odnoszące się do człowieka, od którego nazwiska go utworzono.

Na Rycinie 4. przedstawiono przykładowy fragment biogramu profesor Marii Dąbskiej, polskiej anatomopatolog, która wiele lat pracowała w Centrum Onkologii – Instytucie im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie. Od jej nazwiska utworzono eponim „guz Dąbskiej” (w anatomopatologicznym piśmiennictwie angielskim stosuje się określenie: „Dabska's tumor”). Każdy biogram w zbiorach serwisu Whonamedit.com zawiera także odsyłacze prowadzące do opisów jednostek chorobowych, które określa się za pomocą danego eponimu. W przypadku niektórych uczonych (np. Jana Mikulicza-Radeckiego) lista eponimów utworzonych od ich nazwisk jest długa. Ponadto, obok danych biograficznych serwis zazwyczaj zawiera spis najważniejszych publikacji danego uczonego, a także pozycji biograficznych na jego temat.

Ciekawostką jest możliwość przeglądania zbiorów serwisu pod kątem narodowej przynależności osób, których nazwiska wykorzystuje się obecnie jako eponimy (odsyłacz „Biographies by country” w menu głównym, po lewej stronie). Polsce autorzy serwisu przyporządkowali obecnie 27 nazwisk (Ryc. 5). Lista ta z pewnością wymaga modyfikacji – do czego zresztą gdzie indziej zachęca twórca serwisu, apelując o nadsyłanie poprawek, uzupełnień i propozycji nowych haseł; w tym celu należy posłużyć się odsyłaczem „Contact”, znajdującym się



**Who Named It?**  
whonamedit.com

SEARCH FOR NAMES AND EPONYMS

LIST PERSONS BY LAST NAME

Home  
List categories  
Eponyms A-Z  
Biographies by country  
Female entries  
Contact  
Bookstore

**Disclaimer:**  
**Whonamedit.com does not give medical advice.**  
This survey of medical eponyms and the persons behind them is meant as a general interest site only. No information found here must under any circumstances be used for medical purposes, diagnostically, therapeutically or otherwise. If you, or anybody close to you, is affected, or believe to be affected, by any condition mentioned here: see a doctor.

**A recommendation:**  
**Hypography** is an open community about science and all things related

**Maria Dabska**  
Polish pathologist, born 1920, Chelmo, Poland.  
English spelling: Doubska.

**Associated eponyms:**  
**Dabska's tumour**  
A rare low-grade angiosarcoma.

**Biography:**  
We have received this biography from Krzysztof W. Zieliński, MD, PhD. Zieliński is Professor and chief of Department of Pathomorphology and Cytopathology, Medical University, Łódź, Poland:

**Maria Dabska** as born Maria Suchy. She graduated from the faculty at Gdańsk about 1950 and began working as an assistant to professor Wilhelm Czarnocki (1886-1962) at the Department of Pathological Anatomy in Gdańsk. In 1953 she moved to Warsaw to the Department of Tumour Pathology in the Maria Skłodowska Institute of Oncology. Her chief was professor Józef Laskowski (1900-1970), a leading Polish oncopathologist.

The so-called "Laskowski's histo-clinic school" includes regular consultations and analyses of unusual oncologic cases from the all territory of Poland. This was the inspiring form of post-graduate education of Polish pathologists and the source of many first original descriptions of interesting and rare neoplasms, e.g. aponeurotic epithelioid sarcoma.

Unfortunately the discussions and conclusions were published mainly in the Polish language. One of such examples of rare cases was a series of six low-grade vascular tumours of childhood collected by Dabska and described by her in 1969 as "malignant

Ryc. 4. Fragment opisu pochodzącego z serwisu Whonamedit, dotyczący profesor Marii Dąbskiej, polskiej anatomopatolog

na przedostatniej pozycji w głównym menu serwisu po lewej stronie ekranu. Inną ciekawostką jest wyodrębnienie nazwisk kobiet, które znajdują się w zbiorach serwisu Whonamedit.com (odsyłacz „Female entries” po lewej stronie ekranu). Obecnie baza danych zawiera informacje o 110 kobietach.

Persons from Poland:	
Name	Lived
Adamkiewicz, Albert Wojciech	1850 - 1921
Biernacki, Edmund Faustyn	1866 - 1912
Brudziński, Józef	1874 - 1917
Churg, Jacob	1910 -
Dabska, Maria	1920 -
Edelmann, Adolf	1885 - 1939
Felix, Arthur	1887 - 1956
Flatau, Edward	1869 - 1932
Frey-Gottesman, Lucja	1889 - 1942
Galezowski, Xavier	1832 - 1907
Gliński, Leon Konrad	1870 - 1918
Goldflam, Samuel Vulfovitsj	1852 - 1932
Grudzinski, Zygmunt	1870 - 1929
Hoyer, Heinrich F.	
Jonston, Jan	1603 - 1675
Koslowski, Kazimierz S.	1928 -
Lesniowski, Antoni	1867 - 1940
Levin, Max	1901 -
Levine, Max	1889 - 1967
Malcz, Wilhelm	1795 - 1852
Mikulicz-Radecki, Jan	1850 - 1905
Olszewski, Jerzy	1913 - 1964
Pilcz, Jan	1870 - 1931

Ryc. 5. Lista nazwisk osób znajdujących się w bazie danych serwisu Whonamedit.com, którzy zdaniem twórców serwisu byli Polakami

Ostatni odsyłacz głównego menu zatytułowany jest „Bookstore” i prowadzi o internetowej księgarni oferującej książki medyczne; księgarnia ta jest prowadzona we współpracy ze słynną amerykańską księgarnią internetową Amazon (www.amazon.com). Warto pamiętać o możliwości zakupu książek medycznych za pośrednictwem Internetu – jest to zazwyczaj dużo tańsze niż korzystanie z pośrednictwa lokalnych dystrybutorów, a mocna złotówka i bardzo korzystny kurs dolara czynią tę operację jeszcze bardziej atrakcyjną. Ryzyko internetowych transakcji dokonywanych w znanych i sprawdzonych sklepach internetowych (takich jak wspomniana księgarnia internetowa) nie jest większe, niż ryzyko związane z zakupem i zapłatą za pomocą karty płatniczej w zwykłym sklepie.

Serwis Whonamedit.com nie jest jedynym zbiorem medycznych eponimów dostępnym w Internecie. Dużo wiadomości na ten temat zgromadzono również w internetowej encyklopedii Wikipedia (www.wikipedia.pl lub www.wikipedia.org), która zawiera bardzo wiele informacji odnoszących się do medycyny, zarówno w wersji przeznaczonej dla fachowców, jak i laików. Zaletom (i wadom) medycznych zbiorów Wikipedii (w jej angielskiej, jak i polskiej wersji językowej) poświęcony będzie jeden z kolejnych odcinków niniejszego cyklu.

**Dr med. Wojciech Wysocki**

Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie  
Oddział w Krakowie  
ul. Garncarska 11, 31-115 Kraków